

Cerc metodic , Setul B, Grupa mică
Grădinița cu P.N. NR.2 Cudalbi, Galați

JOC,
RESPECT ȘI
BUCURIE”

**PROGRAMUL NAȚIONAL EDUCAȚIONAL
DE EDUCAȚIE PENTRU VALORI**

Coordonator cerc:
Inspector pentru Educația Timpurie,
prof. Mihaela Dobrin

Responsabili de cerc:
prof. BADIU MIRELA
prof. BERCAN MARILENA
prof. LARE CLAUDIA ELENA

10 Iunie 2023

ROLUL EDUCAȚIEI PENTRU VALORI

NECESITATEA EDUCAȚIEI PENTRU VALORI ÎN CONTEXTUL ACTUAL AL EVOLUȚIEI SOCIETĂȚII ȘI REFORMEI ÎN EDUCAȚIE

Educația reprezintă factorul primordial în transmiterea valorilor încă de la cea mai fragedă vârstă.

Educația timpurie este perioada care aduce schimbări majore în viața copilului, fiind considerată **piatra de temelie** în formarea, dezvoltarea și orientarea pe scară valorică a preșcolarilor, respectându-se însă particularitățile psihopedagogice și de vârstă ale acestora.

Cadrul didactic reprezintă un **factor major** în organizarea condițiilor de **transmitere a valorilor**, facilitând accesul pentru formarea unor deprinderi morale prin intermediul activităților din grădiniță.

CLARIFICĂRI CONCEPTUALE

VALORILE –aspecte definitorii ale identității culturale (Goodman, 1992).

Valoarea presupune manifestarea a 3 componente :

1
Componenta
cognitivă

2
Componenta
afectivă

3
Componenta
comportamentală

“JOC

RESPECT

ȘI

BUCURIE”

**PROGRAMUL EDUCAȚIONAL NAȚIONAL
DE EDUCAȚIE PENTRU VALORI**

**Modul firesc prin
care copiii învață**

**pentru mediu,
pentru sine,
pentru ceilalți**

**de a descoperi,
de a învăța, de a
fi împreună.**

DE CE EDUCAȚIE PENTRU VALORI?

Fiindcă este **educația potrivită pentru formarea unei personalități complexe, armonioase**, pregătită atât pentru prezent, cât, mai ales, pentru viitor, centrată pe prețuirea lucrurilor care dau frumusețe și stabilitate vieții, pe firescul relațiilor și comunicării, izvorâte din:

- **nevoia unei schimbări la nivel atitudinal**, a comportamentelor copiilor, profesorilor și părinților, în special, precum și a societății în general;

- **nevoia unor repere, a unor modele** valoroase care să stea la baza implementării unui curriculum care se raportează la valori universale, etice, morale, sociale, spirituale, profund umaniste, în contextul educației centrate pe competențe;

- **necesitatea creării unor comunități de învățare** care oferă exemplu de conduită și sprijin în formarea generațiilor viitoare.

GRUPUL ȚINTĂ AL PROGRAMULUI

Copiii cu vârste între 2 și 6 ani din creșe și grădinițe

Cadrele didactice și toți adulții care au legătură cu copiii din unitățile de educație timpurie, precum și alte persoane care se implică în activitățile cu copiii (specialiști din diverse domenii, alte cadre didactice, membri ai administrației publice locale etc.).

Părinții copiilor implicați în program

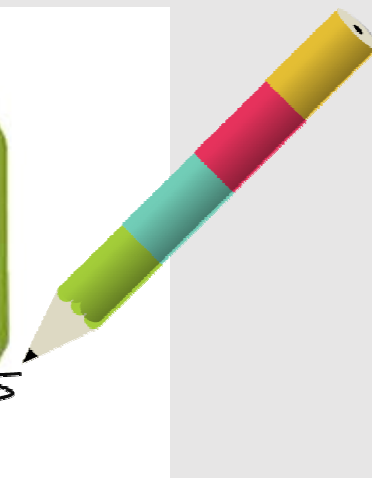
SCOPUL PROGRAMULUI

Formarea comportamentelor social morale care stau la baza educației pentru valori;

Cultivarea unor practici educative de calitate avand în vedere valori sociale, morale , etice, spirituale, care stau la baza spiritualității umane.

Obiectivele programului **JOC, RESPECT ȘI BUCURIE**

A. OBIECTIVE SPECIFICE PENTRU PREȘCOLARI

Formarea trăsăturilor pozitive de caracter;

Împărtășirea experiențelor personale /colective legate de valori etice și morale cu care vin în contact ;

Dezvoltarea/educarea eficientă a comportamentelor social-morale;

Stimularea gândirii creative a copiilor;

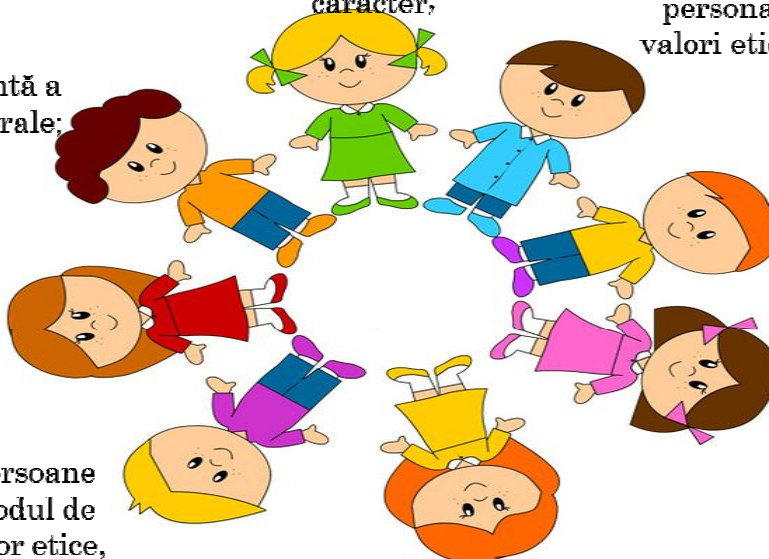
Stimularea interesului pentru valorile etice și morale;

Formarea unor comportamente și atitudini pozitive , în acord cu normele societății în care trăim ;

Apropierea copiilor de persoane paradigmatică pentru modul de viață în spiritul valorilor etice, morale , sociale, spirituale ;

Educarea prin joc, exercițiu, exemplu;

www.lavoretticreativi.com

B. OBIECTIVE SPECIFICE PENTRU CADRELE DIDACTICE

1 **Observarea, dezvoltarea, intervenția** la nivelul grupului sau individual în scopul formării comportamentelor social morale /trăsături de caracter / atitudini care stau la baza formării personalității;

2 **Identificarea și adoptarea unor metode noi de abordare a educației pentru valori** pentru formarea comportamentelor și atitudinilor, atât în activitățile cu copiii/părinții /comunitatea;

3 **Construirea unui mediu educațional care să motiveze copilul** în procesul de formare a propriului caracter;

4 **Elaborarea unui suport metodic (online) privind importanța educației pentru valori și a mijloacelor de realizare a acesteia.**

C. OBIECTIVE SPECIFICE PRIVIND PĂRINȚII

1

Conștientizarea cu privire la rolul lor ca model și reper principal în dezvoltarea și educația propriilor copii, în formarea caracterului acestora;

2

Creșterea implicării părinților în activitatea grădiniței și construirea comunităților de învățare.

Descrierea programului

COMPONENTA 1

- implementare
- monitorizare
- evaluare

COMPONENTA 2

Activități destinate:

- educării și formării copiilor;
- directe a părinților, angajaților din unitate, colaboratori.

COMPONENTA 3

Activități de formare continuă și dezvoltare profesională destinate profesioniștilor din educația timpurie ;

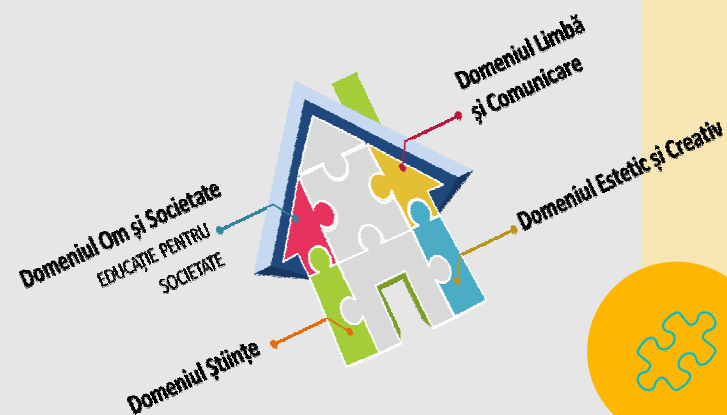

Procesul de infuzare a valorilor la nivel preșcolar se realizează prin transmiterea de mesaje ce țin de educația axiologică, în aria diferitelor domenii experiențiale.

Exercițiile axiologice acționează interdisciplinar, incluzând:

B. DEZVOLTAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ – vizează debutul vieții sociale a copilului, capacitatea lui de a stabili și menține interacțiuni cu adulți și copii. Interacțiunile sociale mediază modul în care copiii se privesc pe ei înșiși și lumea din jur. Dezvoltarea emoțională vizează îndeosebi capacitatea copiilor de a-și percepe și exprima emoțiile, de a înțelege și răspunde emoțiilor celorlalți, precum și dezvoltarea conceptului de sine, crucial pentru acest domeniu. În strânsă corelație cu conceptul de sine se dezvoltă imaginea despre sine a copilului, care influențează decisiv procesul de învățare.

ACTIVITĂȚI ÎN CADRUL PROGRAMULUI

Pentru copii, părinți și alți parteneri:

01

Activitățile-eveniment pentru promovarea unei valori de însușit;

02

Activități social-umanitare pentru promovarea unor valori precum: solidaritatea, întrajutorarea, empatia;

03

Activități artistico-plastice și / sau artistice pentru o cauză umanitară;

04

Manifestări artistice (spectacole/festivaluri/expoziții) ce au ca scop promovarea valorilor etice și morale locale, naționale sau universale;

05

Ateliere de artă (literară, plastică, teatrală, folclorică etc.) educaționale cu copiii, părinții, comunitatea etc;

06

Activități organizate cu diferite ocazii, excursii, vizite, expoziții, activități outdoor în scopul transunerii în practică a valorilor însușite.

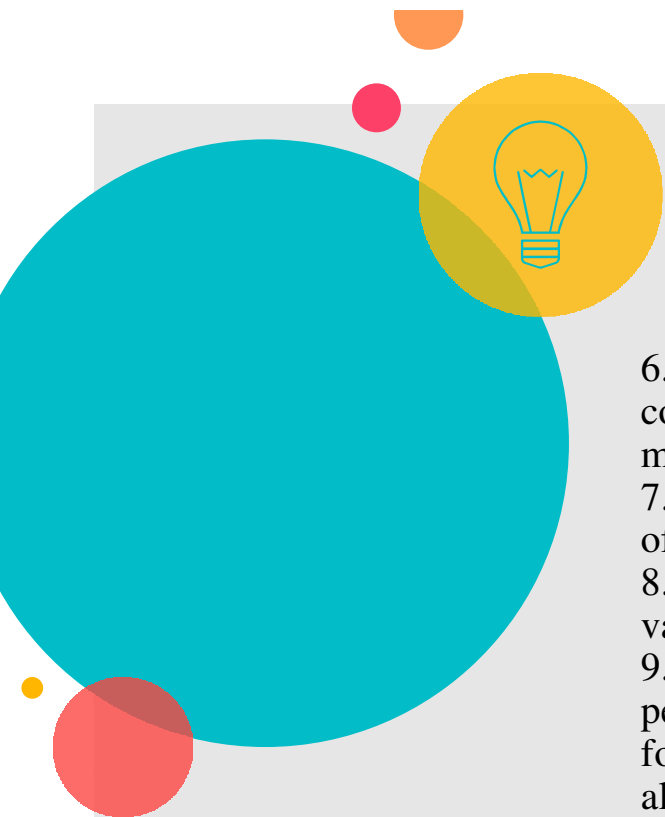

COMPONENTA 1

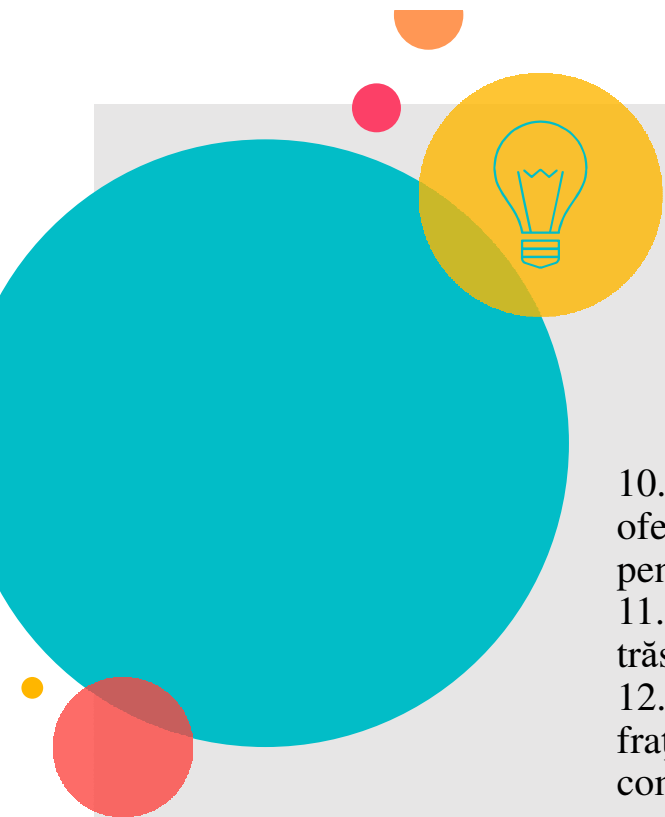
Coordonarea programului se va face, după cum urmează:

1. **La nivel național:** coordonarea și monitorizarea vor fi asigurate de inspectorul din cadrul Ministerului Educației și de membrii Comisiei Naționale de Specialitate
2. **La nivel județean:** coordonarea va fi asigurată de inspectorii școlari, cu sprijinul profesorilor metodiști cu prilejul inspecțiilor școlare efectuate (controale generale, inspecții de specialitate, inspecții tematice, inspecții pentru obținerea gradelor didactice)
3. **La nivelul fiecărei unități de învățământ:** coordonarea va fi asigurată de către directorul unității de învățământ, personal sau prin cadre didactice delegate (responsabilul comisiei pentru curriculum/comisiei metodice, altă persoană - responsabilă de proiect de la nivelul învățământului preșcolar/antepreșcolar), desemnate la fiecare început de an școlar de către Consiliul profesoral.

COMPONENTA 2

1. Selectează, din lista de valori, minimum 5 și maximum 7 valori care vor fi avute în vedere pentru anul școlar în curs.
2. Alege câte o valoare pentru fiecare modul din structura anului școlar, pe care o promovează, exersează și dezvoltă în rândul copiilor.
3. Consemnează, în planificarea săptămânală valoarea selectată, astfel încât valoarea respectivă să-i fie permanent în atenție.
4. Planifică și proiectează activități didactice aferente temelor anuale de studiu, având grijă să parcurgă toate conținuturile planificate, acordând atenția cuvenită valorii selectate.
5. Stabilește 3-5 comportamente, asociate trăsăturilor de voință și caracter ale copiilor și valorii promovate, care vor fi formate și le consemnează într-unul dintre documentele școlare: caietul educatoarei/ caietul de observații, în agenda personală sau în scrisoarea adresată părinților.

-
6. Informează părinții cu privire la valoarea selectată pentru fiecare modul și comportamentele așteptate prin anunțuri la avizier, scrisori de intenție, mesaje, discuții informale etc.
 7. Încurajează părinții pentru a vorbi copiilor despre acea valoare și să le ofere modele de conduită în acest sens.
 8. Prezintă și discută cu copiii tema proiectului/săptămânii, precum și valoarea promovată.
 9. Stabilește, împreună cu copiii, regulile de conduită care trebuie respectate pe parcursul perioadei/modulului de învățare și care conduc la formarea/corectarea unui comportament, la formarea trăsăturii de caracter alese și, foarte important, stabilește cu copiii și consecințele nerespectării acestora.
-

10. Monitorizează dezvoltarea comportamentelor asociate valorii promovate , oferă modele de comportament, apelează la reguli, solicită sprijinul părinților pentru continuarea intervenției în familie.

11. Evaluează/ Analizează nivelul de dezvoltare a comportamentelor asociate trăsăturilor de caracter /valorii urmărite la sfârșitul fiecărui modul.

12. Inițiază și desfășoară, periodic, activități de promovare a valorii, implicând frații mai mari ai copiilor din grupă, școlari, părinți sau alte persoane din comunitate.

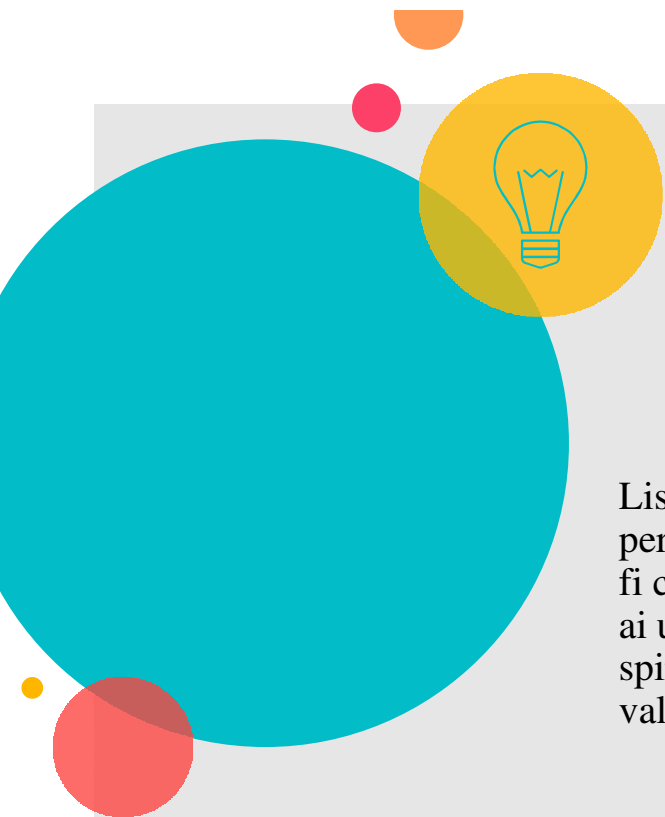

Componenta 3

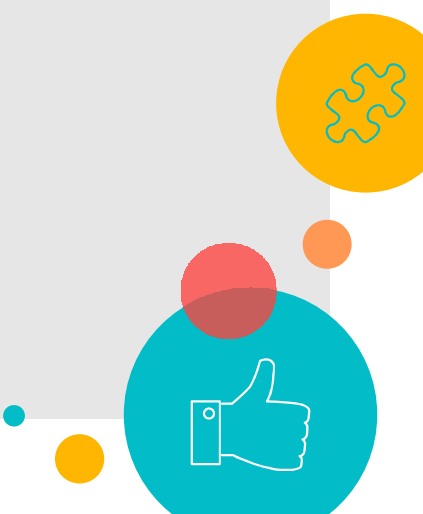
La nivel național se va derula un curs de formare unitar la care vor participa inspectorul pentru educație timpurie și câte doi metodiști, iar suportul de curs va fi elaborat de către Comisia Națională de Specialitate.

La nivelul fiecărui județ se vor iniția sesiuni de formare a tuturor cadrelor didactice, care lucrează cu copiii de 2-6 ani.

La nivel județean se vor derula activități metodice pe tema educației pentru valori, cu reperi teoretice utile și exemple de bune practici în formarea comportamentelor dezirabile, etice și morale ale copiilor cu vârste între 2 și 5-6 ani din creșe, grădiniță.

Lista de valori conține mai multe tipuri de valori: valori universal umane, valori personale, valori naționale, valori ale familiei, valori spirituale. Această listă poate fi completată cu valori propuse de cadrele didactice, părinți sau alți colaboratori ai unității de învățământ. Credința intră atât la valorile naționale, dar și la valori spirituale și la valori personale, iar Amabilitatea intră în toate categoriile de valori.

1. Acceptarea	10. Credința		20
2. Adevărul	11. Curajul		
3. Ajutorul	12. Dragostea		
4. Altruismul	13. Echilibrul		
5. Amabilitatea	14. Empatia		
6. Binele	15. Entuziasmul	19. Iertarea	28. Punctualitatea
7. Bunătatea	16. Familia	20. Încrederea	29. Prietenia
8. Cinstea	17. Frumosul	21. Întrajutorarea	30. Răbdarea
9. Corectitudinea	18. Generozitatea	22. Înțelegerea	31. Recunoștința
		23. Libertatea	32. Respectul
		24. Loialitate	33. Responsabilitatea
		25. Onestitatea	34. Solidaritatea
		26. Patriotismul	35. Toleranța
		27. Perseverența	36. Tradițiile

JOC

„JOC, RESPECT ȘI BUCURIE”

21

- Ca mijloc de comunicare și reziliență
- Ca mijloc de dezvoltare și învățare;
- Ca trăire care stimulează creativitatea;
- Ca mijloc de relaxare și recuperare;
- Ca metodă didactică;
- Ca mijloc de realizare a activităților didactice;

RESPECT

„JOC, RESPECT ȘI BUCURIE”

22

- Pentru propria persoană;
- Pentru semenii;
- Pentru valorile general umane transmise din generație în generație (reguli de comportament în diferite situații: în familie, în unitatea de învățământ, în mijloacele de transport, în excursie/ tabără, în diferite spații publice);
- Pentru valorile naționale (reprezentanți români de seamă, istorie, geografie, obiceiuri, tradiții, folclor);
- Pentru natură;
- Pentru patrimoniul viu.

„JOC, RESPECT ȘI BUCURIE”

BUCURIE

- Ca emoție
- Ca mod de viață;
- Ca sentiment împărtășit cu ceilalți;
- Ca mobil al stării de bine și al dezvoltării.

PENTRU
COPII

ACTIVITĂȚI ÎN CADRUL PROGRAMULUI

24

- **Activitățile de învățare zilnice (ADP, ADE, ALA), desfășurate integrat, indiferent de tematică**

**PENTRU
COPII**

ACTIVITĂȚI ÎN CADRUL PROGRAMULUI

- **Activitățile extracurriculare și educative**

PENTRU
COPII

ACTIVITĂȚI ÎN CADRUL PROGRAMULUI

26

- **Activitățile - eveniment** organizate pentru:
 - Promovarea unei valori de însușit;
 - Evidențierea rezultatelor obținute după însușirea unei valori - expoziții cu lucrări, vizionare filmulețe

PENTRU PĂRINȚI

ACTIVITĂȚI ÎN CADRUL PROGRAMULUI

27

- Activitățile - eveniment organizate special pentru promovarea unei valori de însușit sau pentru evidențierea rezultatelor obținute după însușirea unei valori expoziții, vizionare de filmulețe/ diapozitive din perioada desfășurării activităților
- Activități social – umanitare (solidaritatea, într-ajutorarea, empatia)

ACTIVITĂȚI ÎN CADRUL PROGRAMULUI

28

- Activități din domeniul artistic pentru o cauză umanitară;
- Manifestări artistice de promovarea a valorilor

PENTRU
PĂRINȚI

PENTRU PĂRINȚI

ACTIVITĂȚI ÎN CADRUL PROGRAMULUI

29

- Excursii, vizite, activități outdoor pentru transpunerea în practică a valorilor.
- Expoziții cu lucrările copiilor.
- Ateliere de artă.

PENTRU
PĂRINȚI

ACTIVITĂȚI ÎN CADRUL PROGRAMULUI

- Marcarea unor evenimente prin activități specifice

30

PENTRU CADRELE DIDACTICE

ACTIVITĂȚI ÎN CADRUL PROGRAMULUI

31

- Conferințe de lansare evenimente cu invitați de referință pe tema educației pentru valori;
- Schimburi de experiență pentru promovarea valorilor;
- Elaborarea de materiale de sprijin;
- Worksop-uri – accent pe promovarea și conservarea valorilor naționale, general umane.

EVENIMENTE

Zilele de naștere ale copiilor

Ziua grădiniței/ creșei

31 August, Ziua
Limbii Române

8 Septembrie, Ziua Internațională a
Literației / Ziua Internațională a
Științei de Carte

15 Septembrie, Ziua Internațională a
Democrației

1 Octombrie, Ziua Internațională a Muzicii,
Ziua Internațională a Persoanelor în Vârstă

5 Octombrie, Ziua Internațională a
Educatorului

10 Octombrie, Ziua
Mondială a Sănătății Mintale

11 Octombrie,
Ziua Europeană
a Părinților

15 Octombrie, Ziua
Internațională a
Nevăzătorilor / Ziua
Bastonului Alb

17 Octombrie, Ziua
Internațională a
Eradicării Sărăciei

19 Februarie, Ziua Națională
Constantin Brâncuși

Ziua
localității

25 Decembrie,
Sărbătoarea
Crăciunului

6 Decembrie,
Sărbătoarea Sf.
Nicolae

1 Decembrie, Ziua Națională a
României

30 Noiembrie, Sfântul Apostol Andrei,
Ziua Românilor de Pretutindeni

20 Noiembrie, Ziua Universală a Copiilor

31 Octombrie, Ziua
Internațională a Mării
Negre

16 Noiembrie, Ziua
Patrimoniului
Mondial UNESCO

25 Octombrie, Ziua
Forțelor Armate Române

15 Ianuarie, Ziua
Culturii Române

10 Decembrie, Ziua
Drepturilor Omului

5 Decembrie, Ziua
Internațională a
Voluntariatului

16 Octombrie, Ziua
Internațională a Alimentației

 GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT
 MOTANUL ÎNCĂLȚAT

SĂRBĂTORIM ÎMPREUNĂ
ZIUA NAȚIONALĂ
A LECTURII

Grădinița va fi gazda atelierelor de lectură
 cu actorii Teatrului Dramatic „Fani Tardini”

 SVETLANA FRIPTU <i>Peștele curcubeu</i> de Marcus Pfister	 VLAD VASILIU <i>Prințul fericit</i> de Oscar Wilde
 OANA PEDA <i>La mulți ani, Matei!</i> de Brigitte Weninger	 ANA-MARIA CIUCANU <i>Dorința iepurașului</i> de Paul Stewart
 AURELIU BĂTCĂ <i>Călătoria lui Olle pe schiuri</i> de Elsa Beskow	 DAN CĂPĂȚÂNĂ <i>Elmer în zăpadă</i> de David McKee
 MIHAELA LECCA-GOREA <i>Omița mânăcișoasă</i> de Eric Carle	 CARMEN ALBU <i>Pete Motanul: Ador tenișii albi!</i> de Eric Litwin

#CitimZidezi

1 Februarie, Ziua Cititului
Împreună

8 Martie, Ziua Internațională a Femeii

JOC

„De-a bucuria”

- Valori: **ENTUZIASMUL, FRUMOSUL**
- Jocul este început de educatoare: „Ce bucuroasă sunt că am venit la grădiniță!”, care îi invită apoi pe copii să găsească un motiv pentru care sunt fericiți: „Sunt bucuros că am venit la grădiniță fiindcă mă voi juca cu Sara/ ...fiindcă voi răsfoi cartea cea nouă, etc”. Copilul care nu găsește niciun motiv este ajutat de ceilalți copii sau de educatoare”

JOC

„Roșu – foc,
stai pe loc”

- Valori: **CORECTITUDINEA, RESPONSABILITATEA**
- Câte un copil joacă rolul șoferului se așază în mașină și o conduce pe strada marcată corespunzător până la trecerea de pietoni. Ajuns la semafor, trebuie să fie atent la culoarea semaforului- dacă este roșu, stă, iar pietonii trec, dacă este verde – trece (educatoarea va folosi paletele colorate).
- Ca variantă, toți copiii sunt pietoni, și trebuie să se oprească sau să treacă strada, în funcție de culoarea semaforului.

JOC „Mingea poznașă”

- Valoare: **CINSTEA, ADEVĂRUL**
- Copiii stau în cerc, iar în mijloc este educatoarea, care ține o minge și anunță regula de joc: „Mingea aceasta este fermecată. Ea spune că știe tot ce fac copiii la grădiniță. Îmi va șopti câte ceva despre un copil, iar eu am să îi arunc mingea acelui copil: dacă ce a spus mingea este adevărat el trebuie să spună „Da, e adevărat” apoi mingea poate călători în cerc până ajunge de unde a plecat. Dacă nu e adevărat, copilul trebuie să spună „Nu, nu e adevărat” și atunci mingea se întoarce la mine.”
- În joc educatoarea aduce în discuție aspecte pozitive și negative din comportamentul copiilor („Mingea spune că Andrei l-a zgâriat ieri pe Darius”). În aceste situații copiii sunt lăudați de educatoare pentru recunoașterea comportamentului. Sunt alternate comportamentele pozitive cu cele negative”

40

JOC „AJUTĂ-MĂ, TE ROG”

- Valori:
**ÎNTRAJUTORAREA,
EMPATIA,
GENEROSITATEA**
- Educatoarea cere ajutorul copiilor pentru realizarea unei activități, de exemplu: „Astăzi este ziua în care trebuie să așezăm creioanele colorate/ cărțile/ jucăriile/ să plantăm florile, etc. Vă rog să mă ajutați!”
- Copiii primesc indicații despre cum pot ajuta, și după finalizarea activității sunt răsplățiți cu mulțumiri, aplauze, timp de joc, etc.

JOC

„Am o îmbrățișare de dăruit....”

• Valori: DRAGOSTEA, EMPATIA, PRIETENIA, TOLERANȚA, ACCEPTAREA

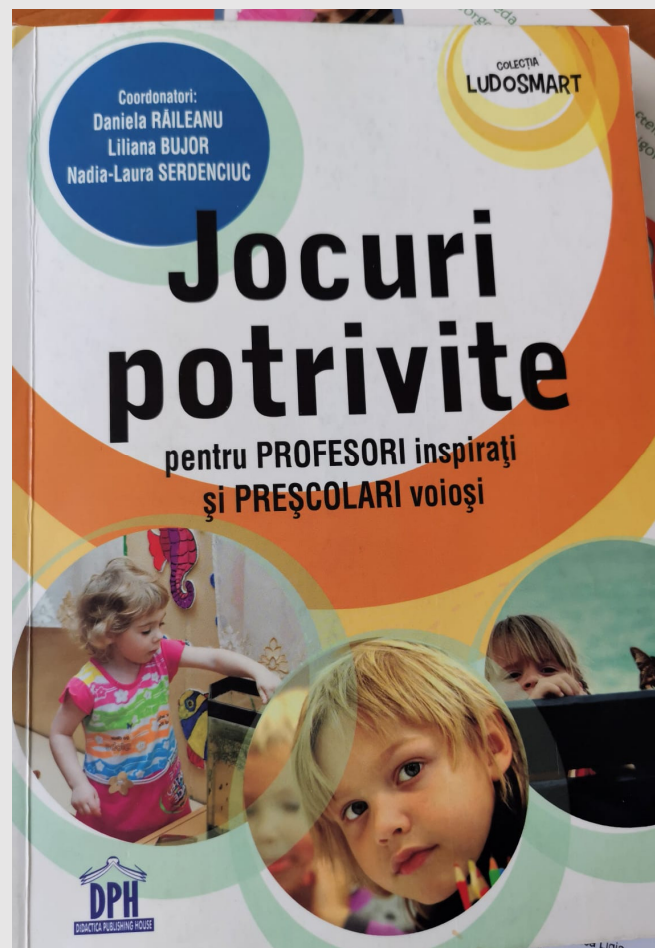
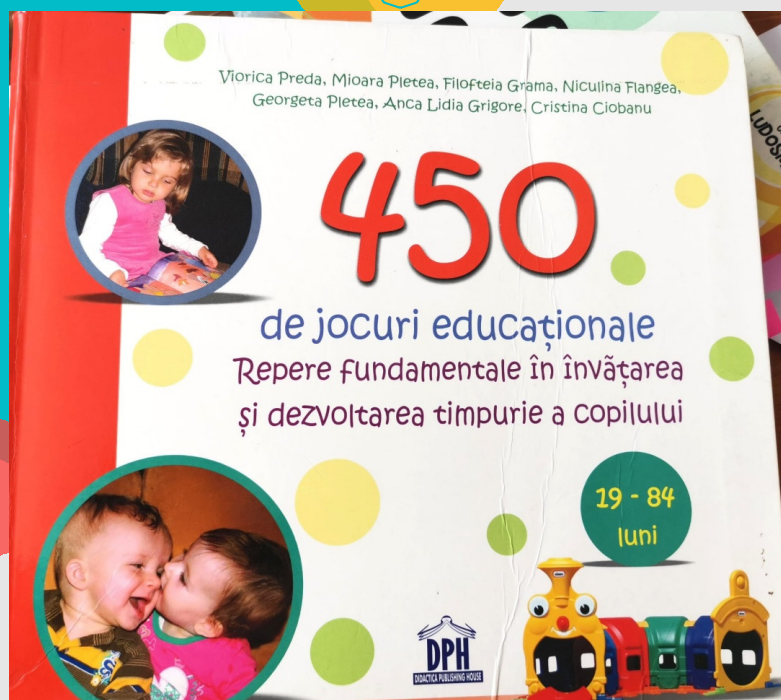
- Copiii împreună cu educatoarea, sunt așezați în cerc. Pentru a stimula apropierea și relațiile copiilor inclusiv cu preșcolarii mai interiorizați, educatoarea va indica fiecărui copil pe cine să îmbrățișeze: „Am o îmbrățișare de dăruit lui Andrei, și te rog pe tine, Maria să i-o dai pentru mine!”. În acest mod se vor evita îmbrățișările doar pe baza relațiilor de prietenie existente deja.
- Mai departe, copilul care a fost îmbrățișat, va îmbrățișa, la rândul lui, copilul indicat de educatoare. În funcție de numărul de copii, jocul continuă suficient de mult pentru ca fiecare copil să fi fost îmbrățișat cel puțin o dată.

JOC „Buchetele colorate”

- Valori: **PRIETENIA, TOLERANȚA, ACCEPTAREA**
- Copiii și educatoarea sunt așezați pe jos, pe pernuțe, în cerc. În spatele educatoarei se află o canapea/ băncuță pe care pot încăpea 3 copii, care va fi „vaza” în care vor fi puse florile
- Educatoarea împarte copiilor câte o lalea (culoare galbenă, roșie, mov, albă) și enunță regula jocului: „Voi sunteți florile mele! Vă rog să mă ajutați să fac buchete de flori astfel: eu voi spune ce culori aș dori să aibă florile din buchet și voi ruga o „floare” să le găsească pe celelalte, iar buchetul să vină aici pe canapeaua din spatele meu, care va fi vaza: „Lalea Mihaela, aș dori un buchet cu trei lalele albe”. Copilul indicat caută alți doi copii, ale căror flori au culoarea corespunzătoare și împreună vin pe canapea.
- Fiecare floare va spune cine sunt lalelele din buchet: „Eu sunt laleaua Maria, ea este laleaua Andreea, iar el este laleaua Gabriel” Copiii sunt aplaudați iar jocul continuă, în funcție de numărul de copii, astfel încât, să se realizeze cât mai multe combinații.

ACTIVITATE DE GRUP

JOC: „POVESTEA VALORILOR NOASTRE”

45

- Pe cele două cartoane reprezentați prin câte un desen cele mai importante două valori care vă definesc.

ACTIVITATE DE GRUP

JOC: „POVESTEA VALORILOR NOASTRE”

- Pe grup: cu ajutorul imaginilor desenate de membrii grupului veți compune o scurtă poveste/ povestire care să valorifice tema valorilor. Dați un titlu poveștii/ povestirii.

